

скътана, възкръсва и цъфтящата рай-долина - детството. Срещу онтологичната граничност, изразявана чрез празника Великден, се разгръща интроспективна визия, чийто идилично-мелодраматичен сюжет колкото е "оправдан" като начин за представяне на интимно-биографични черти на човека, толкова е и необходим аспект към времето и териториите на особена граничност в човешкото битие, (пре)формираща идентитета; граничност, неуловима в нейното ставане, осъзнавана постфактум. Постоптиката осмисля текущото време: то ни отделя от рая - от приказките, златните сънища, младите надежди и наивната вяра. Осмисля съществуването - протяжност, която се измерва с реда от скъпите и близки на душата образи. Този ред само ни напомня, че не сме там: не сме част от ритуалното безличие на процесията, чийто невнятен говор и молитви обхождат пространствата в дирене на Бога и пътя към небесния рай; не сме и в детството-рай.

Всъщност Великден е времето на ехото, на (пре)повтарящото се или на желанието за преповторимост-възкресение на (бого) човека. Ехото от светлата вест, ехото препотвърждение, че има възкръсване. Така в повторителността на празничния ритуал се трупа дистанциране от събждането на възкресението. Самата повторителност задава двусмисленост на оценката: от една страна, възкресението е станало, респективно става в сегашното на ритуала; от друга страна, стои въпросът може ли възкресението да се репродуцира, може ли да бъде ехо, да бъде второ, трето. Може ли същото да се повтаря, да има своята върволица. И в тази върволица има ли първообраз и подобие, или всичко е първообраз. Но ако върволицата от същото изпълва времето, как отлежават в паметта на света еднаквостите-възкресения? Те се превръщат в процесия, в която Същото и Другото могат да бъдат отбелязани с едни и същи знаци. Нощта оживява от свръхземен и невнятен говор не просто защото думите от първата (?) невидима и тайна молитва към Бога се сливат с думите ехо на нея, а защото самият говор, бидейки (все) общ, е и ничий, подобно на това как ритуалът, преповтаряйки се, е наложен, определящ отпреди, вписващ се в рамките на неразличното - също. Една праекзистенциална културност, която унифицира; властва, доколкото обезличава и лишава от инициатива. За разлика от ритуалното също, в реда от стойности, с които